

Stanovisko Európskeho výboru regiónov – Európsky klimatický predpis: stanovenie rámca na dosiahnutie klimatickej neutrality

(2020/C 324/10)

Spravodajca:	Juan Manuel MORENO BONILLA (ES/ELŠ), predseda vlády autonómneho spoločenstva Andalúzia
Referenčný dokument:	Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa stanovuje rámec na dosiahnutie klimatickej neutrality a mení nariadenie (EÚ) 2018/1999 (európsky klimatický predpis) COM(2020) 80 final

I. NÁVRHY ZMIEN

Pozmeňovací návrh 1

Odôvodnenie 5

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
(5) Účelom opatrení Únie a členských štátov v oblasti klímy je chrániť ľudí a planétu, blahobyt, prosperitu, zdravie, potravinové systémy, integritu ekosystémov a biodiverzity pred hrozbou, ktorú predstavuje zmena klímy, v kontexte agendy 2030 pre udržateľný rozvoj a pri naplňaní cieľov Parížskej dohody, ako aj maximalizovať prosperitu v rámci hraníc planéty, zvýšiť odolnosť a znížiť mieru zraniteľnosti spoločnosti voči zmene klímy.	(5) Účelom opatrení Únie, členských štátov a regionálnych a miestnych samospráv v oblasti klímy je chrániť ľudí a planétu, blahobyt, prosperitu, zdravie, potravinové systémy, integritu ekosystémov a biodiverzity pred hrozbou, ktorú predstavuje zmena klímy, v kontexte agendy 2030 pre udržateľný rozvoj a pri naplňaní cieľov Parížskej dohody, ako aj maximalizovať prosperitu v rámci hraníc planéty, zvýšiť odolnosť a znížiť mieru zraniteľnosti spoločnosti voči zmene klímy.

Zdôvodnenie

Miestne a regionálne opatrenia majú zásadný význam pre dosiahnutie cieľa klimatickej neutrality uznaného v Parížskej dohode a sú plne v súlade s cieľmi stanovenými v odôvodnení. Z tohto dôvodu by bolo nedbanlivosťou opomenúť miestne a regionálne samosprávy.

Pozmeňovací návrh 2

Odôvodnenie 14

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
<p>(14) Kľúčovým aspektom dlhodobej celosvetovej reakcie na zmenu klímy je adaptácia na ňu. Preto by členské štáty a Únia mali zvýšiť svoju schopnosť adaptácie, posilniť svoju odolnosť a znížiť mieru zraniteľnosti voči zmene klímy, ako sa stanovuje v článku 7 Parížskej dohody, a takisto maximalizovať súvisiace prínosy uplatnením ďalších environmentálnych politík a právnych predpisov. Členské štáty by mali prijať komplexné národné adaptačné stratégie a plány.</p>	<p>(14) Kľúčovým aspektom dlhodobej celosvetovej reakcie na zmenu klímy je adaptácia na ňu. Preto by členské štáty a Únia mali zvýšiť svoju schopnosť adaptácie, posilniť svoju odolnosť a znížiť mieru zraniteľnosti voči zmene klímy, ako sa stanovuje v článku 7 Parížskej dohody, a takisto maximalizovať súvisiace prínosy uplatnením ďalších environmentálnych politík a právnych predpisov. Členské štáty by mali prijať komplexné národné adaptačné stratégie a plány, ktoré budú zohľadňovať hospodársku, sociálnu a geografickú rozmanitosť európskych regiónov a špecifickú situáciu najvzdialenejších regiónov EÚ.</p>

Zdôvodnenie

Pri určovaní správnej voľby politiky na posilnenie schopnosti obnovy a úsilia o adaptáciu zohrávajú zásadnú úlohu územné faktory. Geografické, klimatické, sociálne a hospodárske aspekty sú rozhodujúce pre vyhodnotenie a posúdenie zraniteľnosti, riadenie rizík a vymedzenie budúcich scenárov pre klimatické premenné. Vypracovanie prognostických nástrojov na adaptáciu a podporu schopnosti obnovy, ktoré možno prispôsobiť rôznym regionálnym a miestnym podmienkam, by predstavovalo významný krok vpred pri rozvoji týchto stratégií.

Pozmeňovací návrh 3

Odôvodnenie 17

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
<p>(17) Komisia vo svojom oznámení s názvom „Európsky zelený dohovor“ oznámila svoj úmysel posúdiť sprísnenie cieľa znížiť emisie skleníkových plynov Únie do roku 2030 a predložiť v súvislosti s ním príslušné návrhy, aby sa zaručil jeho súlad so zámerom dosiahnuť klimatickú neutralitu do roku 2050. Ďalej v uvedenom oznámení zdôraznila, že všetky politiky Únie by mali prispievať k plneniu zámeru dosiahnuť klimatickú neutralitu, kde by mali svoju úlohu zohrávať všetky sektory. Do septembra 2020 by Komisia na základe komplexného posúdenia vplyvu a pri zohľadnení analýzy integrovaných národných energetických a klimatických plánov, ktoré jej členské štáty prekladajú v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1999 ⁽¹⁾, mala preskúmať cieľ Únie v oblasti klímy vytýčený na obdobie do roku 2030, ako aj možnosti vytýčiť nový cieľ na obdobie do roku 2030, konkrétne sprísniť ho z 50 % na 55 % zníženie emisií v porovnaní s úrovňami z roku 1990. Ak Komisia bude považovať za potrebné cieľ Únie do roku 2030 zmeniť, mala by Európskemu parlamentu a prípadne Rade predložiť zodpovedajúce návrhy na zmenu tohto nariadenia. Navyše by Komisia mala do 30. júna 2021 posúdiť, ako by sa v záujme dosiahnutia cieľa spočívajúceho v 50 až 55 % znížení emisií v porovnaní s rokom 1990 mali zmeniť právne predpisy Únie, ktorými sa vykonáva uvedený cieľ.</p> <p>⁽¹⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1999 z 11. decembra 2018 o riadení energetickej únie a opatrení v oblasti klímy, ktorým sa menia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 663/2009 a (ES) č. 715/2009, smernice Európskeho parlamentu a Rady 94/22/ES, 98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EÚ, 2012/27/EÚ a 2013/30/EÚ, smernice Rady 2009/119/ES a (EÚ) 2015/652 a ktorým sa zrušuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 525/2013 (Ú. v. EÚ L 328, 21.12.2018, s. 1).</p>	<p>(17) Komisia vo svojom oznámení s názvom „Európsky zelený dohovor“ oznámila svoj úmysel posúdiť sprísnenie cieľa znížiť emisie skleníkových plynov Únie do roku 2030 a predložiť v súvislosti s ním príslušné návrhy, aby sa zaručil jeho súlad so zámerom dosiahnuť klimatickú neutralitu do roku 2050. Ďalej v uvedenom oznámení zdôraznila, že všetky politiky Únie by mali prispievať k plneniu zámeru dosiahnuť klimatickú neutralitu, kde by mali svoju úlohu zohrávať všetky sektory. Čím skôr, najneskôr však do začiatku septembra 2020 by Komisia na základe komplexného posúdenia vplyvu a pri zohľadnení analýzy integrovaných národných energetických a klimatických plánov, ktoré jej členské štáty prekladajú v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1999 ⁽¹⁾, mala preskúmať cieľ Únie v oblasti klímy vytýčený na obdobie do roku 2030, ako aj možnosti vytýčiť nový cieľ na obdobie do roku 2030, konkrétne sprísniť ho na minimálne 55 % zníženie emisií v porovnaní s úrovňami z roku 1990. Ak Komisia bude považovať za potrebné cieľ Únie do roku 2030 zmeniť, mala by Európskemu parlamentu a prípadne Rade predložiť zodpovedajúce návrhy na zmenu tohto nariadenia. Navyše by Komisia mala do 30. júna 2021 posúdiť, ako by sa v záujme dosiahnutia cieľa spočívajúceho v minimálne 55 % znížení emisií v porovnaní s rokom 1990 mali zmeniť právne predpisy Únie, ktorými sa vykonáva uvedený cieľ.</p> <p>⁽¹⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1999 z 11. decembra 2018 o riadení energetickej únie a opatrení v oblasti klímy, ktorým sa menia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 663/2009 a (ES) č. 715/2009, smernice Európskeho parlamentu a Rady 94/22/ES, 98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EÚ, 2012/27/EÚ a 2013/30/EÚ, smernice Rady 2009/119/ES a (EÚ) 2015/652 a ktorým sa zrušuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 525/2013 (Ú. v. EÚ L 328, 21.12.2018, s. 1).</p>

Zdôvodnenie

Ak chceme zabezpečiť, aby bol európsky plán na oživenie hospodárstva ekologicky zameraný a aby súčasné investície viedli k dosiahnutiu cieľov vytýčených do roku 2030 a následne aj do roku 2050, posúdenie vplyvu legislatívneho rámca na obdobie do roku 2030 musí byť ambiciózne a treba ho uverejniť čo najskôr.

Pozmeňovací návrh 4

Odôvodnenie 18

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
<p>(18) S cieľom zabezpečiť, aby Únia a členské štáty vytrvali na ceste k naplneniu vytýčeného zámeru dosiahnuť klimatickú neutralitu, ako aj zaručiť pokrok pri adaptácii na zmenu klímy by Komisia mala dosiahnutý pokrok pravidelne posudzovať. Ak by kolektívny pokrok členských štátov pri plnení zámeru dosiahnuť klimatickú neutralitu alebo pri adaptácii nebol dostatočný alebo opatrenia Únie neboli v súlade so zámerom dosiahnuť klimatickú neutralitu alebo by neboli primerané na zvýšenie schopnosti adaptácie, posilnenie odolnosti alebo zníženie miery zraniteľnosti, Komisia by mala vykonať potrebné opatrenia v súlade so zmluvami. Takisto by mala pravidelne posudzovať relevantné vnútroštátne opatrenia a vydať odporúčania, ak zistí, že opatrenia členského štátu nie sú v súlade so zámerom dosiahnuť klimatickú neutralitu alebo nie sú primerané na zvýšenie schopnosti adaptácie, posilnenie odolnosti alebo zníženie miery zraniteľnosti voči zmene klímy.</p>	<p>(18) S cieľom zabezpečiť, aby Únia a členské štáty vytrvali na ceste k naplneniu vytýčeného zámeru dosiahnuť klimatickú neutralitu, ako aj zaručiť pokrok pri adaptácii na zmenu klímy by Komisia mala dosiahnutý pokrok pravidelne merať a posudzovať a zároveň zverejňovať všetky relevantné údaje. Ak by kolektívny pokrok členských štátov pri plnení zámeru dosiahnuť klimatickú neutralitu alebo pri adaptácii nebol dostatočný (nesplnenie cieľov z časového alebo kvantitatívneho hľadiska) alebo opatrenia Únie neboli v súlade so zámerom dosiahnuť klimatickú neutralitu do roku 2050 alebo by neboli primerané na zvýšenie schopnosti adaptácie, posilnenie odolnosti alebo zníženie miery zraniteľnosti, Komisia by mala vykonať potrebné opatrenia v súlade so zmluvami. Takisto by mala pravidelne posudzovať relevantné vnútroštátne opatrenia a vydať odporúčania, ak zistí, že opatrenia členského štátu nie sú v súlade so zámerom dosiahnuť klimatickú neutralitu alebo nie sú primerané na zvýšenie schopnosti adaptácie, posilnenie odolnosti alebo zníženie miery zraniteľnosti voči zmene klímy.</p>

Zdôvodnenie

Účinné monitorovanie pokroku môže zvýšiť viditeľnosť, transparentnosť a pocit zodpovednosti za úsilie o dosiahnutie klimateckej neutrality. Získané údaje by preto mali byť dostupné vždy, a nielen v pravidelných správach, pričom aj tu by sa mal konkrétne uviesť časový horizont plnenia cieľov.

Pozmeňovací návrh 5

Odôvodnenie 20

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
<p>(20) Občania a komunity majú rozhodujúcu úlohu pri ďalšom uskutočňovaní prechodu na klimatickú neutralitu, a preto treba uľahčiť silné zapojenie verejnosti a sociálnu angažovanosť pri opatreniach v oblasti klímy. Úlohou Komisie je angažovať sa vo všetkých sférach spoločnosti, a tak posilniť postavenie občanov a umožniť im podnikať kroky smerom k dosiahnutiu klimatickej neutrálnej spoločnosti odolnej proti zmene klímy, a to aj prostredníctvom Európskeho klimatického paktu.</p>	<p>(20) Občania a komunity majú rozhodujúcu úlohu pri ďalšom uskutočňovaní prechodu na klimatickú neutralitu, a preto treba uľahčiť silné zapojenie verejnosti a sociálnu angažovanosť pri opatreniach v oblasti klímy. Úlohou Komisie je angažovať sa vo všetkých sférach spoločnosti, a tak posilniť obojsmernú spoluprácu, výmenu informácií a spoločné úsilie zamerané na zvyšovanie povedomia smerom k dosiahnutiu klimatickej neutrálnej spoločnosti odolnej proti zmene klímy, a to aj prostredníctvom Európskeho klimatického paktu ako inovačného nástroja správy vecí verejných určeného na zapojenie miestnych a regionálnych samospráv, ako aj občianskej spoločnosti a občanov vo všeobecnosti.</p>

Zdôvodnenie

Dosiahnutie klimaticky neutrálnej spoločnosti odolnej voči zmene klímy sa musí opierať o výmenu informácií a spoločenské povedomie. Posilnenie týchto nástrojov je úlohou, pri ktorej môže byť lídrom Komisia pri navrhovaní a vykonávaní svojich verejných politík, ak sú prierezového charakteru, zatiaľ čo plánované opatrenia patria k odvetvovým politikám, o vykonávanie ktorých môžu mať záujem vnútroštátne, regionálne a miestne samosprávy.

Pozmeňovací návrh 6

Odôvodnenie 21

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
<p>(21) Na zabezpečenie predvídateľnosti a dôvery pre všetky hospodárske subjekty vrátane podnikov, pracovníkov, investorov a spotrebiteľov v záujme nezvratného prechodu na klimatickú neutralitu, postupného znižovania emisií a pomoci pri posudzovaní súladu opatrení so zámerom dosiahnuť klimatickú neutralitu, ako aj pokroku pri nich by sa na Komisiu mala delegovať právomoc prijímať akty v súlade s článkom 290 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, v ktorých vytýči trajektóriu dosahovania nulovej bilancie emisií skleníkových plynov v Únii do roku 2050. Je osobitne dôležité, aby Komisia počas prípravných prác uskutočnila náležité konzultácie, a to aj na expertnej úrovni, a aby tieto konzultácie vykonávala v súlade so zásadami stanovenými v Medziinštitucionálnej dohode z 13. apríla 2016 o lepšej tvorbe práva. Predovšetkým je potrebné, aby sa v záujme rovnakého zastúpenia pri príprave delegovaných aktov všetky dokumenty doručovali Európskemu parlamentu a Rade v rovnakom čase ako odborníkom z členských štátov, a aby mali odborníci Európskeho parlamentu a Rady systematický prístup na zasadnutia skupín odborníkov Komisie, ktoré sa zaoberajú prípravou delegovaných aktov.</p>	<p>(21) Na zabezpečenie predvídateľnosti a dôvery pre všetky hospodárske subjekty vrátane podnikov, pracovníkov, investorov a spotrebiteľov v záujme nezvratného prechodu na klimatickú neutralitu, postupného znižovania emisií a pomoci pri posudzovaní súladu opatrení so zámerom dosiahnuť klimatickú neutralitu, ako aj pokroku pri nich Európska komisia navrhne trajektóriu dosahovania nulovej bilancie emisií skleníkových plynov v Únii do roku 2050. Je osobitne dôležité, aby Komisia pri príprave svojho návrhu uskutočnila náležité konzultácie, najmä s odborníkmi a orgánmi verejnej správy členských štátov vrátane regionálnych a miestnych samospráv.</p>

Zdôvodnenie

Odstrániť akýkoľvek odkaz na to, že trajektória sa stanoví prostredníctvom delegovaných aktov. Komisia by sa mala obmedziť na navrhnutie trajektórie a posúdenie pokroku.

Pozmeňovací návrh 7

Článok 2 ods. 2

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
Príslušné inštitúcie Únie a členské štáty sú povinné prijať potrebné opatrenia na úrovni Únie a na vnútroštátnej úrovni, vďaka ktorým bude možné kolektívne dosiahnuť zámer týkajúci sa klimatickej neutrality stanovený v odseku 1, a to s prihliadnutím na význam podpory spravodlivosti a solidarity medzi členskými štátmi.	Príslušné inštitúcie Únie a členské štáty sú povinné prijať potrebné opatrenia na úrovni Únie a na vnútroštátnej úrovni, vďaka ktorým bude možné kolektívne uplatňovať zámer týkajúci sa klimatickej neutrality v európskych mestách a regiónoch stanovený v odseku 1, a to s prihliadnutím na význam podpory spravodlivosti a solidarity medzi členskými štátmi.

Zdôvodnenie

Pri uplatňovaní právnych predpisov v oblasti klímy zohrávajú dôležitú úlohu najmä európske mestá a regióny. Z tohto dôvodu považujeme za potrebné zmeniť znenie.

Pozmeňovací návrh 8

Článok 2 ods. 3

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
Do septembra 2020 Komisia preskúma cieľ Únie týkajúci sa splnenia cieľov oblasti klímy do roku 2030, ktorý sa uvádza v článku 2 ods. 11 nariadenia (EÚ) 2018/1999, a to v kontexte zámeru týkajúceho sa klimatickej neutrality stanoveného v článku 2 ods. 1, pričom preskúma alternatívy týkajúce sa plnenia nového cieľa na rok 2030, ktorý spočíva v 50 až 55 % znížení emisií v porovnaní s rokom 1990. Ak Komisia dospeje k názoru, že spomínaný cieľ treba zmeniť, predloží návrh Európskemu parlamentu a Rade (podľa vhodnosti).	Čím skôr, najneskôr však do začiatku septembra 2020 Komisia preskúma cieľ Únie týkajúci sa splnenia cieľov oblasti klímy do roku 2030, ktorý sa uvádza v článku 2 ods. 11 nariadenia (EÚ) 2018/1999, a to v kontexte zámeru týkajúceho sa klimatickej neutrality stanoveného v článku 2 ods. 1, pričom preskúma alternatívy týkajúce sa plnenia nového cieľa na rok 2030, ktorý spočíva v minimálne 55 % znížení emisií v porovnaní s rokom 1990. Ak Komisia dospeje k názoru, že spomínaný cieľ treba zmeniť, predloží návrh Európskemu parlamentu a Rade (podľa vhodnosti).

Zdôvodnenie

Tento pozmeňovací návrh sa riadi rovnakou logikou ako pozmeňovací návrh k odôvodneniu 17.

Pozmeňovací návrh 9

Článok 3

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
<p>Trajektória dosiahnutia klimatickej neutrality</p> <p>1. Komisia je splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom 9, a to s cieľom doplniť toto nariadenie stanovením únijnej trajektórie dosahovania zámeru týkajúceho sa dosiahnutia klimatickej neutrality do roku 2050, ktorý je stanovený v článku 2 ods. 1. Komisia trajektóriu preskúma najneskôr do šiestich mesiacov po každom globálnom hodnotení uvedenom v článku 14 Parížskej dohody.</p> <p>2. Východiskovým bodom danej trajektórie je cieľ Únie v oblasti klímy na rok 2030, ktorý je stanovený v článku 2 ods. 3.</p> <p>3. Pri stanovení trajektórie v súlade s odsekom 1 Komisia musí prihliadať na:</p>	<p>Trajektória dosiahnutia klimatickej neutrality</p> <p>1. Komisia je splnomocnená navrhovať zmeny tohto nariadenia navrhnutím únijnej trajektórie dosahovania zámeru týkajúceho sa dosiahnutia klimatickej neutrality do roku 2050, ktorý je stanovený v článku 2 ods. 1. Komisia posúdi pokrok dosiahnutý pri plnení cieľa klimatickej neutrálnosti najneskôr do šiestich mesiacov po každom globálnom hodnotení uvedenom v článku 14 Parížskej dohody.</p> <p>2. Východiskovým bodom danej trajektórie je cieľ Únie v oblasti klímy na rok 2030, ktorý je stanovený v článku 2 ods. 3.</p> <p>3. Pri navrhovaní trajektórie v súlade s odsekom 1 Komisia musí prihliadať na:</p>

Zdôvodnenie

Odstrániť akýkoľvek odkaz na to, že trajektória sa stanoví prostredníctvom delegovaných aktov. Komisia by sa mala obmedziť na navrhnutie trajektórie a posúdenie pokroku.

Pozmeňovací návrh 10

Článok 3 ods. 3 písm. e)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
e) spravodlivosť a solidaritu medzi členskými štátmi a v rámci nich;	e) spravodlivosť a solidaritu medzi členskými štátmi a v rámci nich pri plnom zohľadnení územnej súdržnosti EÚ;

Zdôvodnenie

Kritériá na stanovenie trajektórie dosiahnutia klimatickej neutrality by mali jasne zohľadňovať regionálnu súdržnosť EÚ.

Pozmeňovací návrh 11

Článok 3 ods. 3 písm. k) a l) (nové)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
	<p>k) záväzok vedúceho postavenia v oblasti klimatickej neutrality vo svetovom meradle;</p> <p>l) posúdenie uhlíkovej a vodnej stopy a stopy v oblasti biodiverzity v obchodných vzťahoch s tretími krajinami, ako aj v rámci záväzkov EÚ vyplývajúcich z príslušných medzinárodných zmlúv.</p>

Zdôvodnenie

Európska únia je odhodlaná prebrať poprednú a vplyvnú pozíciu na medzinárodnej úrovni a zohrávať vedúcu úlohu v rámci ekologického, spravodlivého a solidárneho prechodu, ktorý musia uskutočniť štáty a regióny v snahe dosiahnuť klimatickú neutralitu do roku 2050, pričom sa na nikoho nesmie zabudnúť. Vzhľadom na povahu a celkový rozmer vplyvov zmeny klímy a jej sociálno-ekonomických dôsledkov, ktoré presahujú hranice, ide o príležitosť zahrnúť tento odhodlaný zámer Európskej únie tým, že sa do tohto právneho predpisu začlení pri stanovení trajektórie dosiahnutia klimatickej neutrality povinnosť zväziť, že všetky jej politiky a opatrenia by obsahovali záväzky zakotviť vo všetkých ostatných krajinách a regiónoch „mimo EÚ“, s ktorými sa udržiavajú vzťahy akéhokoľvek druhu, rovnaké zásady ako sú tie, z ktorých vychádza toto nariadenie.

Na druhej strane by Európska únia mala zohľadňovať uhlíkovú a vodnú stopu výrobkov z tretích krajín, pretože sa tak nielen pomôže konkurencieschopnosti nášho hospodárstva, ale sa tiež posilní vedúca úloha v oblasti klimatickej neutrality tým, že budú vyžadovať globálne normy.

Pozmeňovací návrh 12

Článok 4 ods. 2

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
<p>2. Členské štáty musia vypracovať a vykonávať adaptačné stratégie a plány zahŕňajúce komplexné rámce riadenia rizík, ktoré sú založené na solídnych východiskových ukazovateľoch v oblasti zraniteľnosti voči zmene klímy a na súvisiacich posúdeniach pokroku.</p>	<p>2. Členské štáty musia vypracovať a vykonávať adaptačné stratégie a plány zahŕňajúce komplexné rámce riadenia rizík, ktoré sú založené na solídnych východiskových ukazovateľoch v oblasti zraniteľnosti voči zmene klímy a na súvisiacich posúdeniach pokroku.</p> <p>Členské štáty musia zabezpečiť začlenenie regionálnej a miestnej perspektívy a perspektívy najvzdialenejších regiónov do vypracúvania a vykonávania svojich stratégií a plánov adaptácie.</p>

Zdôvodnenie

Vplyv dôsledkov zmeny klímy je na jednotlivých územiach odlišný, pričom to závisí od početných faktorov. Vplyv účinkov zmeny klímy je v dôsledku zemepisnej polohy a sociálno-ekonomickej situácie rôzny, a to pokiaľ ide o mieru ohrozenia, vystavenia a zraniteľnosti.

Táto situácia sa odráža v potrebe zohľadňovať pri posudzovaní rizík dôsledkov zmeny klímy rozdiely na regionálnej alebo dokonca miestnej úrovni na základe geografických a sociálno-ekonomických faktorov. Napriek celosvetovému charakteru problému zmeny klímy by adaptácia mala zohľadňovať charakteristiky každého územia v závislosti od druhu vplyvov a ich špecifického rozmeru. Nebráni to tomu, aby sa tieto politiky rozvíjali štruktúrované v súlade so spoločnými stratégiami presahujúcimi rámec oblastí, ktoré treba zosúladiť.

Pozmeňovací návrh 13

Článok 5 ods. 2a (nový)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
	<p><i>2a Posúdenie uvedené v odseku 1 a preskúmanie uvedené v odseku 2 sa vykonávajú na základe spoločného informačného systému EÚ prístupného verejnosti, ktorý spája informácie získané rôznymi aktérmi zapojenými do dosahovania cieľa klimatickej neutrality a postupnej adaptácie. Musia sa stanoviť požiadavky na zabezpečenie štandardizácie a homogenity podávania správ tým, že sa zaistí, aby ich tvorili používateľsky ústretové, dostupné, interoperabilné a opätovne použiteľné údaje. Tento systém bude využívať možnosti, ktoré ponúka digitalizácia a nové technológie.</i></p>

Zdôvodnenie

S cieľom podporiť účasť spoločnosti ako celku na plnení cieľov európskeho klimatického predpisu je nevyhnutné dať k dispozícii kvalitné a overené informácie, ktoré by slúžili ako základ pre prijímanie rozhodnutí a vymedzovanie vhodných politík a opatrení. Je preto potrebné definovať osvedčené postupy na zhromažďovanie a prenos informácií a na štandardizáciu a homogenizáciu ich spracovania. Takisto je nutné zaviesť systém na neustále zlepšovanie takýchto informácií a využívať potenciál nových technológií na uľahčenie výmeny údajov medzi zúčastnenými aktérmi s cieľom využiť prípadné synergie a optimalizovať zdroje.

Pozmeňovací návrh 14

Článok 5 ods. 3

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
<p>3. Ak Komisia na základe posúdenia uvedeného v odsekoch 1 a 2 zistí, že opatrenia Únie nie sú v súlade so zámerom týkajúcim sa klimatickej neutrality stanoveným v článku 2 ods. 1 alebo nie sú primerané na zabezpečenie pokroku pri adaptácii v zmysle článku 4, alebo zistí, že pokrok pri dosahovaní zámeru týkajúceho sa klimatickej neutrality alebo pokrok pri adaptácii v zmysle článku 4 nie je dostatočný, prijme potrebné opatrenia v súlade so zmluvami, a to v čase realizácie preskúmania uvedeného v článku 3 ods. 1.</p>	<p>3. Ak Komisia na základe posúdenia uvedeného v odseku 1 a preskúmania uvedeného v odseku 2 zistí, že opatrenia Únie nie sú v súlade so zámerom týkajúcim sa klimatickej neutrality stanoveným v článku 2 ods. 1 alebo nie sú primerané na zabezpečenie pokroku pri adaptácii v zmysle článku 4, alebo zistí, že pokrok pri dosahovaní zámeru týkajúceho sa klimatickej neutrality alebo pokrok pri adaptácii v zmysle článku 4 nie je dostatočný, prijme potrebné opatrenia v súlade so zmluvami, a to v čase realizácie preskúmania uvedeného v článku 3 ods. 1.</p>

Zdôvodnenie

Väčšie zostúladenie textu s uvedením presných odkazov na znenie samotného článku, pokiaľ ide o spomenuté odseky.

Pozmeňovací návrh 15

Článok 6 ods. 2a (nový)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
	2a Informačný systém uvedený v článku 5 ods. 2a bude obsahovať časť, v ktorej sa budú zhromažďovať stratégie, opatrenia a najlepšie postupy s cieľom uľahčiť zosúladenie opatrení členských štátov s odporúčaniami Komisie.

Zdôvodnenie

Na to, aby bolo prijatie odporúčaní Komisie zo strany členských štátov čo možno najľahšie, sa javí potrebné dať im k dispozícii kvalitné a overené informácie, ktoré by slúžili ako základ pre prijímanie rozhodnutí a vymedzovanie vhodných politík a opatrení. Treba posilňovať vedomostnú základňu, podporovať poskytovanie informácií o inovačných iniciatívach a stratégiách a stimulovať výmenu osvedčených postupov na úrovni EÚ s cieľom podporiť solidaritu medzi členskými štátmi, využívať synergie a optimalizovať zdroje.

Pozmeňovací návrh 16

Článok 7 ods. 1 písm. f) (nové)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
	f) z <i>dodatočných informácií od miestnych a regionálnych samospráv o pokroku a územných vplyvoch.</i>

Zdôvodnenie

Vzhľadom na kľúčovú úlohu, ktorú budú zohrávať európske regióny a mestá pri vykonávaní rôznych politík, na ktoré sa vzťahuje rámec právnych predpisov v oblasti klímy, je potrebné zohľadniť ich názory pri zvažovaní revízie trajektórie dosiahnutia klimatickej neutrality.

Pozmeňovací návrh 17

Článok 7 ods. 1 písm. e)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
e) zo všetkých doplňujúcich informácií o environmentálne udržateľných investíciách zo strany Únie a členských štátov, a to vrátane prípadných informácií o investíciách v súlade s nariadením (EÚ) 2020/... [nariadenie o taxonómii].	e) zo všetkých doplňujúcich informácií o environmentálne udržateľných investíciách zo strany Únie, členských štátov a regionálnych a miestnych samospráv , a to vrátane prípadných informácií o investíciách v súlade s nariadením (EÚ) 2020/... [nariadenie o taxonómii].

Zdôvodnenie

Hoci sú investície miestnych a regionálnych samospráv menšieho objemu než investície Únie a členských štátov, ich zohľadnením by sa zabezpečilo úplné rešpektovanie územnej rozmanitosti Európskej únie pri každej revízii trajektórie dosiahnutia klimatickej neutrality. Okrem toho sú európske regióny a mestá často hlavnými centrami inovácie, pokiaľ ide o udržateľnosť, a mal by sa na ne brať náležitý ohľad pri stanovovaní ambiciózných cieľov v budúcnosti.

Pozmeňovací návrh 18

Článok 8

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
<p>Úlohou Komisie je angažovať sa vo všetkých sférach spoločnosti, a tak posilniť postavenie občanov a umožniť im podnikat kroky smerom k dosiahnutiu klimatickej neutrálnej spoločnosti odolnej proti zmene klímy. Komisia bude zodpovedná za uľahčenie inkluzívneho a dostupného procesu na všetkých úrovniach vrátane vnútroštátnej, regionálnej či miestnej úrovne a s účasťou sociálnych partnerov, občanov a občianskej spoločnosti, s cieľom umožniť výmenu najlepších postupov a identifikovať opatrenia, ktoré prispievajú k dosiahnutiu zámerov tohto nariadenia. Okrem toho môže Komisia vychádzať aj z viacúrovňových dialógov v oblasti klímy a energetiky, ktoré zaviedli členské štáty v súlade s článkom 11 nariadenia (EÚ) 2018/1999.</p>	<p>Úlohou Komisie je angažovať sa vo všetkých sférach spoločnosti umožniť im podnikat rozsiahle kroky k dosiahnutiu klimatickej neutrálnej spoločnosti odolnej proti zmene klímy. Komisia bude zodpovedná za uľahčenie inkluzívneho a dostupného procesu na všetkých úrovniach vrátane vnútroštátnej, regionálnej či miestnej úrovne a s účasťou sociálnych partnerov, občanov a občianskej spoločnosti, s cieľom umožniť výmenu najlepších postupov a identifikovať opatrenia, ktoré prispievajú k dosiahnutiu zámerov tohto nariadenia. Komisia by sa mala najmä v rámci obnovy po kríze spôsobenej pandémiou COVID-19 opierať o priame väzby medzi občanmi, miestnymi podnikmi a príslušnými miestnymi a regionálnymi samosprávami a mala by tieto väzby podporovať, pretože budovanie spoločnosti odolnej proti zmene klímy a zabezpečenie podpory zo strany jednotlivých komunít bude závisieť práve od týchto väzieb. Okrem toho môže Komisia vychádzať aj z viacúrovňových dialógov v oblasti klímy a energetiky, ktoré zaviedli členské štáty v súlade s článkom 11 nariadenia (EÚ) 2018/1999, ako aj z činnosti v rámci klimatického paktu.</p>

Zdôvodnenie

Dosiahnutie klimaticky neutrálnej spoločnosti odolnej voči zmene klímy musí vychádzať z výmeny informácií a spoločenského povedomia. Posilnenie týchto nástrojov je úlohou, pri ktorej môže byť lídrom Komisia pri navrhovaní a vykonávaní svojich verejných politík, ak sú prierezového charakteru, zatiaľ čo plánované opatrenia patria k odvetvovým politikám, o vykonávanie ktorých môžu mať záujem vnútroštátne, regionálne a miestne samosprávy. Ekologická obnova je potrebná. Aby sa však tento projekt mohol uskutočniť, musí mať podporu európskych občanov a podnikov. Preto musia miestne a regionálne samosprávy zohrávať kľúčovú úlohu.

Pozmeňovací návrh 19

Článok 9

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
<p style="text-align: center;">Vykonávanie delegovanej právomoci</p> <p>1. Komisii sa udeľuje právomoc prijímať delegované akty uvedené v článku 3 ods. 1 za podmienok stanovených v tomto článku.</p> <p>2. Právomoc prijímať delegované akty uvedené v článku 3 ods. 1 sa Komisii udeľuje na neurčité obdobie od... [Úrad pre publikácie: dátum nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia].</p> <p>3. Delegovanie právomoci uvedené v článku 3 ods. 1 môže Európsky parlament alebo Rada kedykoľvek odvolať. Rozhodnutím o odvolaní sa ukončuje delegovanie právomoci, ktoré sa v ňom uvádza. Rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v Úradnom vestníku Európskej únie alebo k neskoršiemu dátumu, ktorý je v ňom určený. Nie je ním dotknutá platnosť delegovaných aktov, ktoré už nadobudli účinnosť.</p> <p>4. Komisia pred prijatím delegovaného aktu konzultuje s odborníkmi určenými jednotlivými členskými štátmi v súlade so zásadami stanovenými v Medziinštitucionálnej dohode z 13. apríla 2016 o lepšej tvorbe práva.</p> <p>5. Komisia oznamuje delegovaný akt hneď po jeho prijatí súčasne Európskemu parlamentu a Rade.</p> <p>6. Delegovaný akt prijatý podľa článku 3 nadobudne účinnosť, len ak Európsky parlament alebo Rada voči nemu nevzniesli námietku v lehote dvoch mesiacov odo dňa oznámenia uvedeného aktu Európskemu parlamentu a Rade alebo ak pred uplynutím uvedenej lehoty Európsky parlament a Rada informovali Komisiu o svojom rozhodnutí nevzniesť námietku. Na podnet Európskeho parlamentu alebo Rady sa táto lehota predĺži o dva mesiace.</p>	

Zdôvodnenie

Použitie delegovaných aktov Európskou komisiou na preskúmanie cieľov je nezlučiteľné s článkom 290 ZFEÚ.

II. POLITICKÉ ODPORÚČANIA

EURÓPSKY VÝBOR REGIÓNOV

1. konštatuje, že európska zelená dohoda je jednou z hlavných iniciatív EÚ, avšak zdôrazňuje, že nová stratégia posilnenia európskeho projektu, ako aj nedávno zverejnené oznámenie Európskej komisie o rozpočte EÚ posilňujú plán obnovy s cieľom zabezpečiť rýchlu a úplnú obnovu po súčasnej zdravotnej a hospodárskej kríze. Zdôrazňuje, že hlavným cieľom zelenej dohody musí byť prechod smerom ku klimatickej neutralite najneskôr do roku 2050, pričom sa zároveň musí podnecovať rýchle a udržateľné oživenie hospodárstva, pretože uznáva, že tento prechod so sebou prináša nové príležitosti pre Európu a jej občanov na ceste k odolnejšej spoločnosti a odolnejšiemu hospodárstvu;

2. podporuje stanovenie cieľa klimatickej neutrality EÚ z dlhodobého hľadiska prostredníctvom vhodného právne záväzného cieľa, pretože ide o nevyhnutný krok na nasmerovanie európskeho projektu k nezvratnej klimatickej neutralite do roku 2050. Tento záväzok je potrebný na konsolidáciu Európskej únie ako svetového lídra v oblasti klímy a ambasádora pri udržiavaní veľkých ambícií dosiahnuť nulovú bilanciu emisií skleníkových plynov, spolu s významom zvýšenia objemu plynov odstraňovaných záchytní, ako aj na budovanie dôvery našich občanov, podnikov a občianskej spoločnosti, pričom sa zaručí inkluzívne a spoločné úsilie. V tejto súvislosti by bolo takisto vhodné už teraz zvážiť potrebné smerovanie politík po roku 2050, pretože je pravdepodobné, že udržateľný systém negatívnych emisií bude naďalej nevyhnutný. V tejto súvislosti je takisto dôležité vypracovať koncepciu medzigeneračnej klimatickej spravodlivosti a zohľadňovať ju pri prijímaní rozhodnutí v súčasnosti aj budúcnosti;

3. poukazuje na to, že súčasná zdravotná kríza len zdôrazňuje potrebu prechodu na takú spoločnosť a hospodárstvo, ktoré by boli udržateľnejšie a odolnejšie, keďže ďalšie ignorovanie zmeny klímy by mohlo mať hlbšie dôsledky na celosvetovej úrovni. Zdôrazňuje, že prechod musí byť spravodlivý, postupný a trvalý, keďže neudržateľné riešenia by v krátkodobom horizonte mohli mať negatívny vplyv na smerovanie ku klimatickej neutralite;

4. zdôrazňuje, že európsky klimatický predpis by mal takisto zabezpečiť, aby sa opatreniami zavedenými na dosiahnutie nulovej bilancie emisií skleníkových plynov posilnili, a nie ohrozili ďalšie prioritné ciele v oblasti životného prostredia, ako je ochrana biodiverzity alebo práva chránených oblastí;

5. vyzýva Komisiu, aby zhodnotila dosah vystúpenia Spojeného kráľovstva z EÚ na dosiahnutie cieľa klimatickej neutrality a všetkých priebežných cieľov. Pripomína, že Spojené kráľovstvo je v súčasnosti druhým najväčším producentom emisií CO₂ v EÚ; jeho súčasné a plánované zníženie emisií výrazne prevyšuje priemer EÚ a jeho vnútroštátny právne záväzný cieľ v oblasti klímy do roku 2030 predstavuje zníženie približne o 57 %⁽¹⁾;

6. pripomína nedávno prijaté vyhlásenie „Miestne a regionálne samosprávy ako aktéri európskej reakcie na krízu súvisiacu s ochorením COVID-19“ a potrebu urobiť z európskej zelenej dohody kľúčový aspekt plánu obnovy EÚ, aby sa tak z krízy stala príležitosť na urýchlené riešenie zmeny klímy a posilnenie hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti EÚ;

7. považuje za nevyhnutné zapojiť všetky príslušné nižšie orgány verejnej správy do prípravy národných energetických a klimatických plánov a dlhodobých vnútroštátnych politík prostredníctvom skutočného participatívneho viacúrovňového dialógu založeného na regionálnych a miestnych skúsenostiach. Preto súhlasí so začlenením viacúrovňových dialógov v oblasti klímy a energetiky do právnych predpisov EÚ v oblasti klímy, avšak zdôrazňuje, že je potrebné systematickejšie zameranie na zapojenie miestnych a regionálnych samospráv do týchto procesov prechodu ku klimatickej neutralite, a to nielen do procesu prijímania rozhodnutí na úrovni EÚ, ale aj do medzinárodných rokovaní. Opakovane vyzýva členské

⁽¹⁾ Climate Neutrality as Long-term Strategy: The EU's Net Zero Target and Its Consequences for Member States (Klimatická neutralita ako dlhodobá stratégia: nulové emisie ako cieľ EÚ a jeho dôsledky pre členské štáty), O. Geden, F. Schenuit, august 2019.

štáty a Európsku komisiu na vytvorenie stálej platformy pre viacúrovňový dialóg o energetike ⁽²⁾ s cieľom podporiť aktívne zapojenie miestnych a regionálnych samospráv, organizácií občianskej spoločnosti, podnikateľskej sféry a ostatných príslušných zainteresovaných strán riadiacich energetickú transformáciu;

8. pripomína, že vzhľadom na kľúčový význam účasti občanov pre dosiahnutie zásadného pokroku smerom ku klimatickej neutralite, je potrebné považovať stimuly, ktoré podporujú spätnú väzbu zdola nahor a výmenu informácií a vzdelávanie na najnižšej úrovni, za dôležité pre úspech európskej zelenej dohody. V tejto súvislosti navrhuje, aby sa do európskeho klimatického predpisu začlenil Európsky klimatický pakt. Domnieva sa, že tento pakt by sa mal rozvíjať ako inovatívny nástroj riadenia, ktorý by umožňoval obojsmernú komunikáciu, spoluprácu a výmenu informácií medzi jednotlivými úrovňami, odvetviami a územiami s cieľom zlepšiť účinnosť a legitímnosť politiky EÚ v oblasti klímy. Zdôrazňuje, že primeraná účasť občianskej spoločnosti a ďalších zainteresovaných strán nielen zvýši pravdepodobnosť akceptácie opatrení, ale tiež podporí rozsiahle a transparentné meranie pokroku, a v dôsledku toho umožní ľuďom a organizáciám priamo na mieste zažiť konkrétnejšie ich vlastnú spoluúčasť v rámci procesu transformácie;

9. upozorňuje, že na boj proti zmene klímy nie je vhodný univerzálny prístup vzhľadom na rozmanitosť európskych regiónov, pokiaľ ide o klímu, životné prostredie, ráz krajiny, mobilitu a hospodársku a sociálnu štruktúru. Pripomína, že európsky klimatický predpis predstavuje rámcové nariadenie, ktoré začlení cieľ v oblasti klímy do jednotlivých politík, a že jeho úspech bude do veľkej miery závisieť od miestnych a regionálnych samospráv. Pripomína tiež, že miestne a regionálne samosprávy zohrávajú ako úroveň správy najbližšia k občanom významnú úlohu pri riadení decentralizovanej výroby energie prostredníctvom vlastnej spotreby, distribuovanej výroby a inteligentných sietí, podpore investícií, ako aj prepájaní politík v oblasti energetiky a klímy s politikami v oblasti bývania, energetickej chudoby a dopravy;

10. zdôrazňuje, že európsky klimatický predpis ako ústredný pilier európskej zelenej dohody a rámcový právny predpis na dosiahnutie klimatickej neutrality má zabezpečiť, aby všetky opatrenia EÚ dodržiavali zásadu „neškodiť“ a v súlade so zásadou aktívnej subsidiarity plne rešpektovali všetky úrovne verejnej správy ako partnerov v európskom rozhodovacom procese, a nie ako zainteresované strany;

11. žiada, aby sa zásadné rozhodnutia o vykonávaní cieľov v oblasti zmeny klímy neprijímali vo forme delegovaných aktov, pretože inak dôjde k obmedzeniu spolurozhodovacích právomocí regionálnych a miestnych samospráv. V tejto súvislosti sa VR domnieva, že trajektória dosiahnutia klimatickej neutrality, ktorá sa má stanoviť, patrí medzi takéto zásadné rozhodnutia;

12. trvá na tom, že v záujme dosiahnutia cieľov európskeho klimatického predpisu je nevyhnutné, aby disponoval kvalitnými a overenými informáciami, ktoré by slúžili ako základ pre prijímanie rozhodnutí a vymedzovanie vhodných politík a opatrení. Vplyv zmeny klímy sa prejavuje na územnej úrovni a má priamy vplyv na regióny a obce. Za prípravu a prenos národných inventúr je zodpovedná verejná správa každého štátu. Na zlepšenie kvality meraní by bolo dôležité, aby metodológia bola výsledkom spolupráce EÚ, členských štátov a miestnej a regionálnej úrovne, aby tak mohli obce a regióny vypracovať svoje inventúry podľa rovnakých kritérií na základe územného prístupu. Tieto informácie by umožnili identifikovať konkrétne scenáre emisií skleníkových plynov, na základe ktorých by sa mohli vypracovať akčné plány prispôbené sociálno-ekonomickej a environmentálnej realite každého regiónu, ako aj konkrétne sektorové ciele. Monitorovanie vykonávané z regionálneho a miestneho hľadiska okrem toho umožňuje lepšiu analýzu akýchkoľvek odchýlok od trajektorií vymedzených v plánoch, ako aj opatrení potrebných na ich nápravu;

13. potvrdzuje, že účinné monitorovanie pokroku môže zvýšiť viditeľnosť, transparentnosť a pocit zodpovednosti za úsilie o dosiahnutie klimatickej neutrality a že na dosiahnutie tohto výsledku by sa údaje potrebné na monitorovanie pokroku v rámci európskeho práva v oblasti klímy mali zhromažďovať – tam, kde je to vhodné – na regionálnej, a nie na vnútroštátnej úrovni; navrhuje, aby sa zhromaždené údaje nepretržite a jednoduchým spôsobom sprístupňovali verejnosti, a to nielen prostredníctvom pravidelného podávania správ, pretože zapojenie zainteresovaných strán do procesu monitorovania sa môže ukázať ako zásadný prvok pri udržiavaní realistickej a verejne prijateľnej trajektórie dosiahnutia klimatickej neutrality v roku 2050;

⁽²⁾ VR presadzoval tento postoj vo viacerých stanoviskách: *Riadenie energetickej únie a čistá energia*, spravodajca: Bruno Hranic; *Čistá planéta pre všetkých – Európska dlhodobá strategická vízia pre prosperujúce, moderné, konkurencieschopné a klimaticky neutrálne hospodárstvo*, spravodajca Michele Emiliano; *Riadenie v oblasti klímy po roku 2020: príspevok k 24. konferencii zmluvných strán UNFCCC*, spravodajca: Andrew Varah Cooper a tiež v uznesení VR o ekologickom dohovore prijatom v decembri 2019.

14. zastáva názor, že nariadenie o riadení by malo obsahovať ustanovenia, ktoré by zaručili, že vnútroštátne stanovené príspevky (NDC) zahŕňajú rozčlenenie príspevkov stanovených na regionálnej a miestnej úrovni s cieľom uznať úlohu orgánov na nižšej než celoštátnej úrovni pri dosahovaní medzinárodných záväzkov v oblasti klímy: *Riadenie v oblasti klímy po roku 2020 z európskeho a celosvetového hľadiska – príspevok k 24. konferencii zmluvných strán UNFCCC*, spravodajca Andrew Varah Cooper;

15. zdôrazňuje, že zahrnutie miestnych a regionálnych cieľov by nielen zvýšilo transparentnosť a zlepšilo kvalitu a prehľadnosť snáh o celkové monitorovanie pokroku, ale by tiež zintenzívnilo spoluprácu a synergie medzi všetkými úrovňami verejnej správy, a to tak v rámci činnosti, ako aj pri pridelovaní rozpočtových prostriedkov. Tým by sa výrazne znížilo riziko, že jednotlivé politiky, ktoré budú súčasťou rámca európskeho práva v oblasti klímy, by mali potenciálne škodlivý dosah na regionálnu súdržnosť Európy;

16. zdôrazňuje, že priame individuálne pridelovanie finančných prostriedkov na regionálne a miestne prispôbené opatrenia v súlade s cieľmi stanovenými na jednotlivých úrovniach by malo nielen výrazný konjunkturálny vplyv, ale aj mobilizačný účinok na zapojenie spoločnosti do zúčastnených štruktúr;

17. navrhuje, aby závery hodnotenia vnútroštátnych opatrení spolu so správou o stave energetickej únie obsahovali kapitolu venovanú miestnej a regionálnej úrovni s cieľom zvýšiť transparentnosť a prehľadnosť úsilia o monitorovanie pokroku v celej Európskej únii. VR ponúka pomoc pri vypracovaní tejto kapitoly;

18. opakuje výzvu na zriadenie európskeho strediska pre monitorovanie klimatickej neutrality s cieľom prispieť k plneniu vnútroštátnych povinností v oblasti podávania správ v rámci riadenia energetickej únie. Toto stredisko by malo rozhodujúcim činiteľom a širokej verejnosti nezávisle a verejne poskytovať aktuálne poznatky vedy o zmene klímy a rozličné scenáre, ako túto zmenu obmedziť. To by malo spolu s novým auditom zručností EÚ v rámci panorámy zručností EÚ pomôcť pri mapovaní a monitorovaní osobitných a zraniteľných miest európskych území s cieľom zabrániť odmietavému postojovi voči procesu prechodu. Európska zelená dohoda je novou stratégiou rastu EÚ a ústredným pilierom stratégie udržateľnej obnovy EÚ po pandémie COVID-19, a preto má zosúladenie vykonávania politik spolu so zvyšovaním zručností zásadný význam pre tvorbu politik, ktoré by sa osvedčili aj v budúcnosti, pre spravodlivú spoločnosť, ako aj pre stabilné a rastúce hospodárstvo;

19. zdôrazňuje, že účinnosť úsilia o účasť verejnosti závisí nielen od zhromažďovania informácií zo všetkých sektorov spoločnosti, ale aj od poskytovania primeraných informácií o vplyve ich príspevku. Udržateľné riešenia si vyžadujú spoluprácu zainteresovaných strán, nielen pokiaľ ide o prevádzku a údržbu systémov, ale aj v rozhodovacom procese. Úsilie o účasť verejnosti, ktoré sa zameriava len na jednosmernú komunikáciu, nie je preto postačujúce na podporu zmeny správania;

20. zasadzuje sa za to, aby sa na dosiahnutie cieľov v oblasti klímy využívali obnoviteľné zdroje energie. VR nepovažuje jadrovú energiu za udržateľnú technológiu budúcnosti a odmieta jej rozsiahlejšie využívanie;

21. pripomína, že európske miestne a regionálne samosprávy sú súčasťou bohatej a rozmanitej vládnej a demokratickej štruktúry EÚ a malo by sa k nim aj adekvátne pristupovať. V tejto súvislosti zdôrazňuje, že zapojenie miestnych a regionálnych samospráv by sa nemalo považovať za súčasť verejnej účasti a nemalo by sa obmedzovať na určité činnosti, ale mal by umožniť systematický príspevok miestnych a regionálnych samospráv počas celého cyklu tvorby politiky, ako aj hodnotenie a preskúmanie existujúcich legislatívnych orgánov. V tomto smere pripomína, že v Parížskej dohode sa uznáva dôležitá úloha, ktorú zohráva viacúrovňové riadenie politiky v oblasti klímy, ako aj potreba spolupracovať s regiónmi a mestami, a že v článku 2 Parížskej dohody sa zmluvné strany zaviazali, že zosúladiť verejné a súkromné finančné toky s cieľmi dohody o rozvoja odolného proti zmene klímy. V rámci klimatického predpisu sa má prostredníctvom existujúcich a novostanovených postupov podávania správ a preskúmania stanoviť základ pre komplexné zosúladenie finančných tokov s cieľmi Parížskej dohody na úrovni EÚ a na vnútroštátnej úrovni;

22. pripomína zásadné problémy jadrovej energie z hľadiska jej udržateľnosti (pokiaľ ide o suroviny aj nevyriešenú problematiku jadrového odpadu), a preto odporúča, aby cesta k dosiahnutiu klimatických cieľov viedla skôr cez energiu z obnoviteľných zdrojov, než cez zvýšené využívanie jadrovej energie a aby sa dodržiaval článok 194 ZFEÚ.

V Bruseli 2. júla 2020

Predseda
Európskeho výboru regiónov
Apostolos TZITZIKOSTAS
